

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Noul ministru-president.

Sibiu, 22 Aprilie n.

Obiceiul e, că totdeauna când se retrage un guvern, prim-ministrul demisionat recomandă Monarhului persoana pe care o crede potrivită și chemată spre a-i lua locul. Așa s'a întâmplat și de astă dată. Contele Khuen-Héderváry, când și-a înaintat demisia, a recomandat Maiestății Sale pe domnul Lukács László, ministrul de finanțe, de urmaș al său, iar Maiestatea Sa l'a pofit pe Lukács pe Vineri, la orele 11, în audiență, la palat.

Domnul Lukács știa pentru ce e chemat la palat, și astfel a mers cu planul gata după care crede că se va putea face ordine în dietă și în țară, și în lunga audiență de o oră întreagă și l'a spus în mod amănunțit în fața Maiestății Sale, care l'a aprobat. Sara apoi, dl Lukács a primit la mână decretul, prin care e numit din partea Regelui ministru-president ungar.

Domnul Lukács a plecat Sâmbătă dimineață acasă, la Budapesta, unde a sosit la amiază, și a început numai decât pertractările cu persoanele din cari are de gând să-și compună noul cabinet, dar și cu partidele din dietă, pentru a ajunge la înțelegere cu ele.

Se crede, că cei mai mulți dintre miniștrii de până acum vor face parte și din cabinetul domnului Lukács, și că schimbare mare se va face numai în corpul secretarilor de stat. Probabil, că mâne Lukács pleacă de nou la Viena, pentru a prezenta Maiestății Sale lista noului cabinet ungar. Va urma apoi prezentarea noului cabinet în fața dietei, poate Sâmbătă, ori Luni, iar după întrunirea delegațiilor, cari vor fi convocate în sesiune extraordinară pe 30 Aprilie n. se vor con-

tinua debaterile în dietă, asupra legilor militare.

Domnul Lukács are speranță, că debaterile vor lua un curs normal, că opoziția nu va mai face obstrucție, după ce în chestia reformelor electorale îi va da garanții suficiente domnului Justh și partizanilor sei. Noul guvern își are planul gata în chestia legii electorale, și crede, că cu realizarea planului său va mulțami pe toți. Chiar și contele Tisza e câștigat, — după cum scriu ziarele din capitală, — pentru legea electorală, în felul cum e ea contemplată din partea noului nostru ministru president.

Ca fapt pozitiv, de interes pentru noi, putem se da știrea, că la resortul cultelor și al instrucțiunii publice rămâne și mai departe contele Zichy János, ca ministru, și că secretarul de stat de pe lângă ministrul president, dl Jerszensky Sándor, își părăsește postul. Să va face ordine apoi și în Croația și Slavonia, prin dispensarea domnului Cuvay din postul de ban și de comisar regesc, iar starea de asediu de astăzi va fi ridicată și regatul croat își primește de nou drepturile și libertățile constituționale.

Atâta e ce se poate ști deocamdată din programul noului guvern, iar întregul program și-l va espune domnul ministru president în fața parlamentului, cu ocaziunea prezentării sale, în una din zilele apropiate.

Cu privire la persoana noului ministru president ungar nu există decât o singură părere în cercurile politice, dela Budapesta și dela Viena, anume: că Excelența Sa e un bărbat de stat cu frumoase aptitudini, de o corectitudine rară, e binevăzut la Coroană, și chiar și la moștenitorul de tron, Arhiducele Francisc Ferdinand, posedă mult tact și multă înțelepciune politică, prin urmare oferă toate garanțiile,

că va rezolva cu succes toate problemele grele, cari dela dânsul își așteaptă acum rezolvarea.

Bine ar fi să le poată rezolva toate, spre fericirea țării și spre mulțămirea tuturor cetățenilor ei!

Sinodul din Arad.

Sinodul eparhial al diecezei arădane a fost deschis prin P. S. Sa, Episcopul Ioan I. Papp, cu următoarea cuvântare:

*Cristos a înviat!
Dlor Deputați!*

S'a mai încheiat un period de ani din viața constituțională a bisericii din mitropolia noastră ortodoxă răsăriteană din Ungaria și Transilvania, și intrând astăzi într'un nou period de viață și activitate sinodală, period precedat de alegeri nouă, pentru eșuarea scopului determinat în legea noastră organică, ochii credincioșilor acestei eparhii sunt ațintiți spre centrul și local, unde ne aflăm întruniți în această adunare bisericească întoamă, precum ochii clerului și ai poporului din diecezele surori sunt ațintiți spre centrul eparhiei căreia aparțin.

Și aceasta interesare vie a eparhioților nostri este peoat de justă, pe atât de naturală, nu numai pentru că ea emanează din bucuria libertății de întrunire, — de care drept se bucură biserica noastră astăzi sub sentul și ocrotirea legilor statului nostru, dar ea emenează și din sentimentul datorinței, ce se impune fiecărui eparhioț: de a cunoaște scopul și interesele bisericii sale și cunoscându-le să le promoveze cu toată căldura dragostei sale creștinești, întoamă presum stăruie la promovarea scopurilor și intereselor sale particulare, la ale casei și ale familiei sale proprii. Și aceasta cu atât mai vârtor, cu cât fiecare credincios știe, precum și trebuie să știe, că din furtunile viforoase, ce s'au descăroas asupra fericirilor nostri străbuni în cursul veacurilor, singura moștenire strămoșească ce ni-a rămas este: biserica noastră națională, în care ni s'au păstrat ce'e mai scumpe tesaure, cele mai alee și mai valoroase mărgăritare: limba și legea strămoșească cu atributele și caracterele ei nedespărțite: ordinea neclătită și supunerea magială către Înaltul Tron și paralel cu acestea: jertfirea pentru locul unde ne-am născut și unde

trăim, de care loc ne alipim cu toată căldura dragostei cetățeanului credincios patriei sale.

Toamă de aceea, când ne ouetăm la sublima misiune a bisericii noastre, care este: răspândirea în măsură tot mai mare a luminei și a cultului religioase-morale în popor; când ne ouetăm la adevărul, că scopul măreț al acestei misiuni este apropierea tot mai mult de perfecțiune și prin perfecțiune de bine și fericire, scopul suprem al omului de pământ: cine n'ar înțelege și cine ar putea înăduși bucuria unui arhieru în momentul, când se vede încunțat de reprezentanții acestui scop măreț și sublim, scop urmărit de biserica noastră vie, de clerul și poporul ei credincios, în toate timpurile și în toate acțiunile lui.

Și toamă de aceea, după ce în persoanele Domnilor Voastre, Dlor deputați vechi și noi, am bucuria a saluta asemenea reprezentanți legali, tot ațiați fil și apărători devotați ai bisericii, nouă iubiți eparhioți, veniți aici din apropiere și din depărtare cu scopul a fi tendența, că în puterea mandatului primit dela alegători, să mă sprijiniți în conducerea năi bisericii noastre spre limanul dorit, cum aș putea da mai potrivit expresiune bucuriei, ce cuprinde sufletul meu în acest moment, decât să vă întimpin cu salutul de biruință „Cristos a înviat”, cu acest salut de mângăiere și întărire a nădeiei binelui, cu care se întimpină credincioșii sfatei noastre bisericii, din ziua prea luminatei Învieri a Dlui până în ziua măritei Sale Înălțări la ceru.

Cugetându-ne acum, că întrunirile noastre în adunări bisericești, în sinoade și congrese nu sunt însuși scopul, ci numai mijloc la eșuarea scopului sublim și măreț urmărit de biserica noastră, nouă reprezentanților ei legali, nouă apostolilor ei de acum, chemați a lucra cu vreme și fără vreme la conservarea și desvoltarea naturală și sănătoasă a așezămintelor ei religioase-morale și culturale, ni se impune sfânta datorință de a folosi cu plăcere și bucurie acest mijloc, deosebi acum în timpurile acestea de ispită, când indiferentismul religios bate la ușă și află intrare nu numai la o parte a poporului din pătură de jos și, durere, și la unii dintre cărturarii nostri și chiar și la de aceia, cari se pretind a fi chemați și chiar îndreptățiți a da directivă vieții noastre publice bisericești, și care indiferentism se manifestă nu numai prin necercetarea bisericii în Dumineci și serbători, nu numai prin întrelăsarea împărțirii lor cu sin-

FOIȘOARĂ.

Misiunea episcopilor Gherasim Adamovici și Ioan Bob la curtea din Viena în 1792.

De Dr. Ioan Lupăș.

Domnia de 10 ani a împăratului Iosif al II-lea, în istoria Ungariei și a Transilvaniei, ni se înfățișează ca o epocă dintre cele mai însemnate, în care s'a aruncat sămânța pentru o serie întreagă de reforme salutare. Pentru Români ardeleni, în deosebi, această domnie părintească și luminată a venit ca o binecuvântare de sus. Pe când în timpurile anterioare interesul cercurilor mai înalte se întorcea spre românimea, îngenuchiată în suferințele seculare ale iobăgiei, numai cu scopuri de convertire religioasă, fie la calvinismul dominant al secolelor XVI și XVII, fie la catolicismul militant — în dispozițiile și în atitudinea lui Iosif al II-lea față de Români vedem manifestându-se un interes statornic, care nu isvorește atât din scopuri de proselitism religios sau de dominațiune politică, ci într-o măsură neașteptată de mare: dintr'un sentiment curat de dreptate și milă creștinească față de toți supușii săi pe cari voia să-i știe egal îndreptățiți.

Din călătoriile sale prin Transilvania și Banat, Iosif s'a întors totdeauna cu impresiuni dureroase despre starea de nedreptate și elotism, în care aflate multimea cea mare a supușilor săi de naționalitate română. Și deoarece el nu se sfia a mărturisii, că datoria unui domnitor este să apere poporul față de abuzurile claselor privilegiate, ajuns la dom-

nie n'a ezitat un singur moment a proceda în consecință, silindu-se a ușura, prin diferite ordinațiuni, soarta celor apăsăți și a face dreptate celor nedreptățiți.

Chiar la începutul domniei sale găsim importantul *edictum tolerantiae* (1781) prin care interzice orice siluire a convingerilor religioase, desrobește din cătușele trecutului confesiunile necatolice și risipește o samă de privilegii învechite enunțând principiul, că la funcțiunile publice poate fi admis oricine, fără privire la confesiunea sa religioasă, ci ținându-se seamă numai de meritele, talentul și viața creștinească cinstită a candidaților.*)

Cele trei națiuni privilegiate ale Ardealului nu se putură nici decum împăca cu dispozițiile lui Iosif al II-lea, care cu o consecvență neobicinuită pornise a dărâma toate cetățuile lor de prerogative, desființând faimoasa „unio trium nationum”, înlocuind vechia împărțire a Ardealului în 3 teritorii deosebite (unguresc, săsesc și secuesc) cu o împărțire nouă în 11 comitate și acorlând „dreptul de concivilitate” tuturor supușilor săi ardeleni.

Toată năzuința privilegiaților ardeleni era să impedeze ducerea la îndeplinire a planurilor de reformă politică și socială, inițiată de Iosif al II-lea. De aci opoziția statornică și neînduplecată în tot timpul domniei de 10 ani a luminatului împărat, până când acesta, la sfârșitul vieții sale, trebui să vadă, cum să prăbușesc aproape toate rezultatele stăruințelor sale nobile și umanitare („Nun sehe ich, dass der Allmächtige alle meine Werke zertrümmert”, a zis Iosif II. pe patul de moarte.)

*) „... remoto diversae religionis respectu sola meritorum et talentorum, probae item et christianae vitae ratio habeatur”.

Puterile dușmănoase și întunecate ale inerției seculare au reușit să zădărnicească realizarea reformelor salutare și triumful ideilor generoase, de care era călăuzit Iosif II. Tragicul vieții și domniei acestui împărat e a se căuta toamă în împrejurarea, că a urmărit scopuri mari și nobile, dar n'a reușit să-și asigure concursul factorilor hotărători pentru eșuarea scopurilor sale. El nu s'a putut răzima nici pe oligarhia îndărătnică și îngâmfată, nici pe burghezimea orășenească pusilanimă, nici pe țărâimea îngenuchiată și lipsită de conducători cu vază. Ce s'ar fi întâmplat, dacă în fruntea Românilor ardeleni s'ar fi găsit atunci un arhieru îndrăzneț ca Inocențiu Micu sau un diplomat genial ca Andreiu Șaguna? Iosif al II-lea n'ar fi stat la îndoială a-i da tot sprijinul necesar pentru ridicarea poporului român la o treaptă egală cu celelalte neamuri conlocuitoare.

Se găseau atunci printre preoții români numai câțiva înși cari au înțeles dela început, că ordinațiunile împăratului Iosif al II-lea vor aduce o ușurare însemnată pentru poporul român, deschizându-i calea spre un trai mai omeneș și dându-i posibilitatea de a se desvolta mai liber. Unul dintre aceștia, protopopul Săliștii: Moise Moga, își exprimă la 1782, admirația și recunoștința către împăratul Iosif în versuri ca acestea:

„O dulce Iosife împărate și cu totul luminată,
Cea neîncetată lui Dumnezeu mulțumită înălțăm,
Și pe dânsul pentru împărăția ta îl rugăm,
Și încă și noi de-apurarea și totdeauna vom sta,
Picătura de sânge cea mai de pe urmă pentru
Împărăția ta vom vărsa”.

(Va urma.)

tele taine ca și daruri ale ei, oi și prin răcoala sentimentului jertfei de bună voie pentru biserică și instituțiile ei religioase-morale și culturale, fără să-și deie seamă unii ca aceștia, că biserică noastră națională nu este tot atât de sumpă și prețioasă și nouă celor de acum, cum era și părinților și străbunilor noștri și cum ne era tuturor și în timpul nu tocmai îndepărtat, când și inteligenții cercetau biserică împreună cu poporul de rând în Dumineci și serbători, cum cercetează alte neamuri și acum bisericile lor, cinstea așezămintele lor, pe care bază aceștia se și bucură de cinste deplină din partea celor de o limbă și de o credință cu ei.

Am atins acestea aparițiuni triste și până să urmeze rapoartele generale și speciale au iconă stărilor din eparchie, în care iconă sunt indicate succesele eșuate și piețele, cari înapoiază și împiedică progresul în măsura reclamată de trebuințele vieții noastre religioase-morale și culturale economice.

Spre orientarea Ven. Sinod mai ating și aceea, că sfacerea regulării salariilor învățătoresci cu ajutorul de stat, afacere care ne-a preocupat atât de mult, este în cursul progresiv, rezoluțiile la cererile susținute și ajustate în regulă, deși încet, urmează succese.

Nu pot întreprinde nici faptul îmbucurător, că înaltul guvern, constatând necesitatea de a se da creșterii religioase-morale o mai mare importanță, a luat inițiativa pentru regularea chestiei de oateșiiare la toate școlile medii, și din bugetul statului ni-a făcut și nouă parte mai mare de ajutoriu decât în trecut și anume în măsură, încât cu diferența ajutoriului obținut am ajuns în poziția dorită de a putea propune ameliorarea și regularea salariilor profesorilor dela institutul nostru pedagogic-teologic și a funcționarilor dela Consistoriul din Arad.

Dar dupăce nici acest ajutoriu, nici mijloacele actuale ale diecezei nu sunt de ajuns pentru providerea și a altor trebuințe tot atât de ardente, cum se deosebesc regularea salariilor de sub întrebare, mă cred îndatorat să atrag din acest loc binevoitoarea atențiune a Venerabilului Sinod asupra raportului special ce urmează din partea Consistoriului nostru arădian în chestia sporirii venitelor fondului general, fără de cari nu putem corespunde postulatelor legii de instrucțiune și nu putem împopula institutul în măsura reclamată de trebuințele instrucțiunii și a providerii trebuințelor vieții religioase a credincioșilor.

După toate acestea, implorând și din acest loc darul și binecuvântarea cerească asupra noastră și asupra lucrărilor noastre, precum re-am rugat și în sf. biserică, — declar sesiunea ordinară a Sinodului nostru eparhial convocată pe ziua de astăzi de deschisă.

Sinodul arhidiecezan.

Ședința a cincia.

S'a ținut Vineri, în 19 Aprilie nou. President I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu, notar de ședință Dr. George Proca.

Notariul Lăzar Triteanu citește procesul verbal al ședinței premergătoare. Se autentică.

Deputatul Dr. Aurel Vlad face următoarea propunere:

„Propunere pentru modificarea „Regulamentului pentru afacerile interne ale Consistoriului arhidiecezan” votat în sesiunea din 1901 sub Nr. prot. 78.

Propun. ca §-ul 7 să se aducă în concordanță cu conculul congresual Nr. 77 din 1903, în consecință numărul asessorilor să fie stabilit în loc de 9 în 12 pentru ședințele plenare; iar §-ul 74 să se modifice astfel, ca în alinea primă a acestui paragraf în loc de secretar să se pună referent.

Rog ca propunerea aceasta să se dea, conform §-ului 19 al reg. afacerilor interne pentru sinodul arhidiecezan, de urgență.”

Sinodul nu acceptază urgența, ci predă propunerea comisiei organizatoare.

Același deputat face încă următoarea propunere:

„Propunere pentru modificarea §-ului 15 și 16 al regulamentului afacerilor interne pentru sinodul arhidiecezan.

Propun. ca §-ul 15 să se modifice în sensul următor, — iar §-ul 16 să elimineze de tot:

Propuneri de sine stătătoare se pot face numai la începutul ședinței înainte de ordinea zilei și trebuie prezentate în scris și însoțite de cel puțin 10 deputați prezenți. Sinodul decide cu majoritate de voturi asupra întrebării, că propunerile făcute să fie sau să nu fie luate în considerare.”

Propunerea se predă comisiei organizatoare.

Deputatul Dr. Ioan Lupaș face propunerea următoare.

„Sinodul decide, ca atât pentru elevii secției teologice, cât și a celei pedagogice a seminarului Andreian, să se institue un curs de 2 ore pe săptămână, în care să li se propună cele mai elementare noțiuni de economie națională și sociologie, noțiuni de finanțe, elemente din dreptul comercial și cambial, precum și tehnica de contabilitate și de asigurări. Spre scopul acesta Consistoriul se autorizează a angaja ca profesor pe unul dintre bărbaiții noștri specialiști în această materie.”

Se predă comisiei organizatoare.

Același deputat mai face propunerea următoare:

„Sinodul invită Consistoriul a face pașii de lipsă la locurile competente, ca §-ul 16 al art. de lege XLIV din 1868 să fie în viitor astfel aplicat și interpretat, ca să nu devină iluzoriu dreptul limbei române asigurat printr'insul, ci să se poată valida acest drept; iar la caz, că această încercare nu ar avea rezultatul dorit, Consistoriul să intervină la ministerul de culte, solicitând din partea acestuia un ordin, prin care să fie îndrumate înseștoralele școlare regești a nu mai corespunde în viitor direct cu organele noastre bisericesti inferioare, ci numai prin intermediul Consistoriului.”

Propunerea se predă comisiei organizatoare spre studiere.

Se intră în ordinea de zi.

În numele comisiei organizatoare raportează referentul Nicolae Ivan în chestia ridicării unei noi zidiri pe seama seminarului arhidiecezan.

Citește raportul anchetei către consistoriu, și raportul consistoriului către sinod. Din actele acestea se vede, că chestia a fost studiată din toate punctele de vedere. Propunerea consistoriului e, ca aceea ce e mai necesară să se facă acum, în strada Măcelarilor, pe lângă seminarul actual, prin demolarea edificiilor mici și vechi și ridicarea în locul lor a unei zidiri mari, în care să se cuprindă sazele de învățământ, și apoi prin adaptarea radicală a actualului seminar. Spesele începătoare cu acest mod de tranșare a chestiei ridicării noului seminar s'ar urca la suma de 230.000 coroane. Părere separată a avut P. C. Sa, Protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca, care în consistoriu era pentru ridicarea noului seminar în strada Șaguna, și anume, — fiindcă nu dispune consistoriul de întregă sumă necesară, — în mod treptat, deocamdată făcându-se numai un pavilion, cu sazele de învățământ.

Comisiunea organizatoare asemenea s'a împărțit în două, — în majoritate, care e pentru acceptarea propunerii consistoriului, și în minoritate, care e pentru ridicarea noului seminar în strada Șaguna, eventual în strada Șaguna.

Referentul Nicolae Ivan reprezintă vederile majorității din comisiune, care e pentru ridicarea seminarului pe locul pe care se află acum.

Spre orientarea deputaților sinodali se citește din partea raportului și memoriul corpului profesoral dela seminarul „Andreian”, în care se cere ridicarea seminarului pe loc liber, făcându-se o zidire modernă, multămitoare din toate punctele de vedere.

Față cu cele cuprinse în acest memoriu, raportorul constată, că în contra realizării dorinței corpului profesoral dela seminar, care e dorința tuturor, trebuie să fie evocate motivele de ordin financiar. Pentru un seminar mare, nou, modern, care ar costa 700—800.000 coroane, consistoriul nu are bani.

De altă parte, seminarul, în starea lui de astăzi, nu mai poate rămâne. Roșcă deci sinodul să primească propunerea consistoriului și să decreteze amplificarea seminarului actual, iar ridicarea noului seminar să rămână rezervată pentru alte vremuri mai depărtate.

Deputatul P. Cosma reflectează la unele afirmări ale referentului comisiei, și se declară în contra propunerii consistoriului. E pentru ridicarea noului seminar pe loc liber. Dacă nu sunt bani destui, să se adune, punându-se în aplicare hotărârile sinodului din anul 1908. În numele minorității comisiei face contrapropunere, ca noul edificiu seminarial să se ridice pe loc liber, iar consistoriul se esente hotărârile sinodului dela 1908, adunând fondul necesar pentru ridicarea noului zidiri.

P. C. Sa, Protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca, încă se declară pentru ridicarea noului seminar pe loc liber. Cel mai bun, mai ideal, ar fi locul din strada Șaguna. Dar de altă parte recunoaște, că e bine, ca seminarul să fie aproape de biserică catedrală. Deci e pentru ridicarea seminarului

în strada Șaguna, cum s'a hotărât din partea sinodului la 1908. Nu e deci pentru adaptarea și întregirea propusă de majoritatea comisiei, ci e pentru esecutarea concluserilor sinodale dela 1908. Fase propunere în acest înțeles.

P. C. Sa Arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, arată, că cu seminarul stăm așa de rău, încât stările de lucruri nu se mai pot tolera. Trebuie să se facă o ameliorare. Din lipsă de mijloace consistoriul nu a putut afla altă soluție, decât cea propusă: adaptarea și întregirea actualului seminar. Să facem deci aceea ce se poate face, pentru ca să delăturăm răul. Aceea ce propune consistoriul și majoritatea comisiei, învovește din o necesitate arzătoare. Să se facă deci aceea ce e posibil, dar să se facă. Recomandă sinodului primirea propunerii majorității comisiei.

Deputatul I. A. de Preda constată, că noul seminaru negreșit va fi ridicat e pe loc liber. Nume nu e în contra acestei idei. Dar vorba e, că până vom ajunge să-l putem ridica, ne putem folosi de actualul seminar? Nu! Deci trebuie să-l simplificăm și adaptăm, așa cum propune consistoriul, pentru că pentru noul seminar nu sunt bani. E deci pentru acceptarea propunerii majorității comisiei.

Deputatul Vasile Damian constată, că o lipsă, care e simțită, trebuie delăturată. Lipsa unor îmbunătățiri la seminar e mult simțită, deci trebuie delăturată. Dela colectă nu așteaptă mult. Vedem ce rezultat slab a dat colecta pentru gimnaziul din Brad, cu toate că gimnaziul din Brad e tot așa de necesar și urgent ca seminarul. Să se facă deci ce se poate face. E pentru acceptarea propunerii majorității comisiei organizatoare, pe care o votează.

Deputatul Dr. Nicolae Bălan rostește o vorbire mai lungă, în care motivează necesitatea ridicării seminarului pe loc liber, în stil modern, cu toate sazele necesare și întocmirile dictate de trebuințele de astăzi. Decât să se facă numai între giri și adaptări, cârpituri, mai bine să se aștepte o ridicare a noului seminar încă vre-o câțiva ani. Nu primește propunerea majorității comisiei organizatoare. Se alătură la propunerea deputatului P. Cosma.

I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu, reflectează la unele din afirmările și argumentările antevorbitorilor. Arată fazele prin cari a trecut chestia, dela venirea Excelenței Sale la Sibiu. Ridicarea unui seminar departe de catedrală, nu-l poate conveni, pentru că seminarul are să fie aproape de catedrală.

Vorbește deputatul Romul Furduiu pentru propunerea majorității comisiei, iar deputatul Zevedeu Mureșianu cere amânarea rezolvirii acestei chestii și doarece să se înceapă imediat cu adunarea mijloacelor necesare pentru noul seminar.

Deputatul Dr. Aurel Vlad e pentru ridicarea seminarului pe loc liber, în str. Șaguna. Primește propunerea minorității comisiei.

Dr. Nicolae Comșa asemenea pledează pentru un seminar nou, ridicat departe de șgomotul mare, pe loc liber, în str. Șaguna.

Deputatul Octavian Goga crede, că dacă nu am avea locul în strada Șaguna, un loc ideal, ne-am putea hotărâ să adaptăm numai și se amplificăm edificiile actuale ale seminarului. Dar având locul, nu se poate ridica seminarul decât acolo. E pentru un seminar nou, pe loc liber, în strada Șaguna, iar până se pot aduna banii, să se amâne rezolvarea chestiei.

Discuția se întrerupe. Se anunță ședința proxima pe după amiază, la orele 4, iar ședința se încheie la ora unu d. a.

Ședința a șasa.

Ținută Vineri, în 19 Aprilie n. la orele 4 d. e. President I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu, notar de ședință Dr. George Proca.

Notariul Dr. George Proca citește procesul verbal al ședinței ținute înainte de amiază.

Se autentică.

Se intră apoi în ordinea de zi. Discuția asupra chestiei ridicării unei zidiri noi pe seama seminarului, se declară încheiată dupăce nu s'a mai anunțat nime la cuvânt.

Să dă cuvântul propunătorilor.

P. C. Sa, Protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca, răspunde la cele înșirate în contra propunerii sale și pledează de nou, pentru acceptarea propunerii.

Deputatul P. Cosma asemenea răspunde la unele din observările făcute în contra propunerii sale. Crede, că dacă se va face așa cum propune majoritatea comisiei și consistoriul, se consumă un capital de 200.000 coroane, care e merit

pentru un seminar ridicat pe loc liber. Dorește să se facă planuri esate pentru o zidire modernă, pe loc liber, pentru ca să se știe cât costă și cât avem să adunăm pentru a putea vedea noul seminar ridicat și dat destinației. Roșcă sinodul să primească propunerea sa și să se declare pentru un nou seminar, zidit pe loc liber.

Ultimul cuvânt îl are raportorul majorității comisiei organizatoare, deputatul Nicolae Ivan. Nu trage la îndoială bunele intențiuni ale domnilor contrapropunători. Ar fi foarte bine, dacă s'ar putea face o zidire ideală, modernă, corespunzătoare din toate punctele de vedere. Dar zidirea nu se face numai cu vorbe. Consistoriul încă vrea un seminar nou, și va prezenta planuri în privința aceasta, dar până putem ajunge la capitalul cu care să se poată ridica noul seminar, trebuie să se facă aceea ce propune consistoriul. Nu e vorba deci de cârpituri, ori de risipă, fecută cu ușurință, ci de satisfacerea unei necesități. Bani investiți nu sunt bani pierduți, nici în cazul ridicării noului seminar, pentru că zidirea contemplată a se ridica acum, poate fi folosită oricând spre alte scopuri. Să nu ne luăm după alții, căci alții, dacă fac zidiri mari și luxoase, afară, în liber, nu le fac din banii lor, ci din banii primii dela stat, dela care noi nu prea avem nădejde să primim ceva. Să nu presupunăm nime, că consistoriul nu ar fi combinat bine lucrurile. Propunerea pe care o face învovește deci din absoluta necesitate, dictată de motive financiare. Roșcă sinodul să primească propunerea consistoriului, respective a majorității comisiei organizatoare.

I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu, roșcă deputații sinodali să se gândească la răspunderea cea mare pe care o are fiecare din ei în o chestie atât de însemnată. Convingerea Excelenței Sale este, că nu e bine să fie seminarul departe de biserică, de aceea ar fi bine să se accepte propunerea consistoriului în chestia seminarului. O eventuală colectă crede că nu va da rezultatul așteptat, pentru că lumea e angajată în multe alte părți: la fondul cultural, la gimnaziul din Brad, etc. Na zidirea mari fac întărirea neamului, ci spiritul care trebuie să domnească între păreții zidirilor. Voteze fiecare așa, cum îi dătează conștiința. Fie chestia foarte importantă, ordonează votare nominală.

Pentru propunerea deputatului Parteniu Cosma, pusă întâi la vot, au votat 27, contra 21 deputați. Doi deputați nu au votat.

Se declară deci primită propunerea deputatului Cosma, ca seminarul să se zidească pe loc liber, iar consistoriul să inițieze adunarea mijloacelor necesare.

Urmează raportul comisiei școlare, asupra raportului consistoriului în chestia învățământului din școalele populare. Comisiunea face propuneri mai multe, la cari vorbește deputatul Dr. Ioan Șenchea, declarându-se contra primirii lor, fiindcă nu dau la scop. Părerea sa e, că consistoriul să se pună în înțelegere cu guvernul, ca să se stabilească bine care e cerul de competență al organelor guvernului, peste cari acestea nu pot să treacă?

Vorbește la obiect Lăzar Triteanu, care face o nouă propunere, acceptată din partea sinodului, în locul propunerii prime a comisiei școlare, apoi deputații Vasile Damian, Dr. Oaisifor Ghibu, Dr. Ioan Șenchea, Dr. Ioan Lupaș — în urmă se primesc celelalte propuneri ale comisiei școlare.

Tot comisiunea școlară raportează prin raportorul, Dr. I. Lupaș, asupra raportului consistoriului în chestia numărului școalelor populare, cari, după raportul consistoriului, s'au împuținat cu 191. Comisiunea propune luarea la cunoștință a raportului consistoriului și a pașilor întreprinși pentru susținerea școalelor noastre.

La discuția asupra propunerii comisiei, de a se prelimina în budget suma de 10.000 cor. pentru elevii săraci din secția pedagogică a seminarului, și asupra propunerii, ca teologii să facă examen și din studiile pedagogice și să funcționeze ca învățători până la alegerea lor de preoți, — su participat domni: Nicolae Borze, Lăzar Triteanu, Nicolae Bogdan, Romul Furduiu, Dr. G. Proca și I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu.

Escl. Sa prezintă o scrisoare a marelui mecenat Vasile de Stroescu, care a trimis 25.000 coroane, în scopul creării unei succeșente bune dascălești. Să facă ovașuni șgomotoase dlui Stroescu. Propunerile comisiei, se primesc, cea din urmă în stilizarea fioută de deputatul Lăzar Triteanu.

Ședința proxima se anunță pe Sâmbătă la orele 9 dimineață. La ordinea zilei se pun alegerile consistoriale.

Sedința a șaptea.

Ținută Sâmbătă, în 20 Aprilie, n. la orele 9 dimineața. Președinte I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu, notar de ședință Eugen Todoran.

Notarul Dr. George Proca citește procesul verbal al ședinței din urmă. Se autentică.

Se intră în ordinea de zi. Se fac alegerile asessorilor consistoriali, în senatul școlar și cel epitropesc.

În comisiunea scrutătoare se aleg următorii domni: P. C. Sa, Arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, Vasile Almășan și Dr. Ioan Șenchea.

Ședința se suspendă, pentru a se consulta deputații asupra persoanelor ce sunt de ales.

După redeschidere se dau buletinele. Au votat 48 de deputați. Comisiunea scrutătoare se retrage, pentru a face scrutiniul, iar sinodul continuă desbaterile.

Deputatul Dr. Nicolae Vecerdea propune, în numele comisiunii organizatoare, ca propunerile deputaților Dr. Vlad și Dr. Lupaș să fie transpuse consistoriului spre luare în considerare. Propunerile se cuprind în raportul despre ședința a cincia a sinodului arhidiecezan.

În numele comisiunii financiare raportează referentul Dr. Vasile Preda.

Rațiunile anului 1911, — la propunerea comisiunii, — se lasă la cunoștință și aprobare, și consistoriului se dă absolutul obișnuit.

Rațiunile librăriei și tipografiei arhidiecezane pe anul trecut se aprobă și se dă absolutul înfatisat pe seama comisiunii administrative a acestei instituții.

Deputatul Z. Mureșianu își exprimă dorința, ca la librăria arhidiecezană să se poată căpăta tot ce e necesar pentru biserică și școală, pentru că preoții să nu fie nevoiți să procure aceea de ce au trebuință dela firme străine.

Se dau lămuriri liniștitoare în privința aceasta din partea înaltului presidiu.

Raportul consistoriului, în chestia fundației Șaguna, la propunerea celuiși raportor, se lasă la cunoștință, și reprezentanței, care administrează fundația Șaguna, i se votează absolutul. Budgetul anului viitor a fundației se aprobă.

Raportul consistoriului despre împărțirea ajutoarelor din fundația Andronic, la propunerea celuiși raportor, se lasă la cunoștință și aprobare.

Urmează comisiunea bisericască. Raportor Dr. V. Saftu. Propunerea deputatului Nicolau Bălan, în chestia unui orfelin pentru copiii orfani de preoți, se predă, la propunerea comisiunii, consistoriului arhidiecezan, spre studiere și prezentarea unei propuneri concrete în chestia aceasta.

În numele comisiunii bisericăști raportează Dr. Nicolau Bălan asupra propunerii deputatului Ost. Goga, referitoare la dotațiunea preoților.

După o motivare lungă și temeinică propune, ca sinodul să roage pe Excelența Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu, ca punându-se în înțelegere cu cei-alți Preșfințiți Arhieri, să întreprindă pașii de lipsă atunci, când va afla momentul de potrivit.

Deputatul P. Cosma propune, ca chestia să fie înaintată consistoriului mitropolitan, pentru a prezenta aceasta o propunere congresului ce se va întruni la toamnă.

I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu, încă e de părerea, că aceasta e calea cea mai bună, pentru a se ajunge la bun rezultat.

Propunătorul Ostavian Goga se alătură la propunerea dlui P. Cosma.

Deputatul Vasile Dămian e în contra aducerii vreunei hotărâri, pentru că nu e bine să ne îndesăm noi și să cerem dela guvern îmbunătățirea dotațiunii preoților. Cere luarea chestiei dela ordinea zilei. Face propunere în acest înțeles, care însă nu se primește. Se declară primită propunerea deputatului P. Cosma, acceptată și din partea comisiunii.

Cu privire la cea-alaltă parte a propunerii deput. Goga, privitoare la regularea stolei, comisiunea propune, ca consistoriul să o eșueze în parte.

După observările P. C. Sale, Protosincelului Dr. Eusebiu R. Roșca, și ale deputaților Vasile Damian, Nicolae Borzea și Dr. Vasile Saftu, sinodul primește propunerea P. C. Sale, Protosincelului Dr. Roșca, ca în facerea să fie predată consistoriului pentru studiere.

Deputatul I. A. de Preda raportează în numele comisiunii organizatoare în chestie pragmatică. Propune să fie transpusă afacerea consistoriului spre studiere și raportare la sinodul proxim. Și până atunci însă să se mai voteze ca adăos de scumpete încă 10% din salariu pe seama func-

ționarilor arhidiecezei, cu începere dela 1 Ianuarie 1912. Același adăos să se voteze și pe seama protopresbiterilor.

P. C. Sa, Protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca, propune, ca salariul profesorului Tim. Popoviciu să fie urcat, cu începere dela 1 Ianuarie 1912, la 2000 cor. și 600 cor. bani de cortel. Se predă consistoriului; iar propunerea comisiunii se primește.

Același raportor propune în numele comisiunii organizatoare, ca propunerea deputatului O. Goga, referitoare la retribuirea protopresbiterilor pentru participarea la esamene, și pentru visitațiunile canonice, să se predea consistoriului spre studiere. Se primește.

Se comunică acum rezultatul scrutiniului, care e următorul:

Au intrat majoritatea voturilor, în senatul școlar: Vasile Damian, Dr. Ioan Lupaș și Dr. Vasile Stan, din cler, iar dintre mireni: Andrei Băseanu, Dr. Ioan Mihai, Virgil Oaițiu, Dr. George Proca, Vasile Almășan și Dr. Lucian Borcia. În senatul epitropesc: Teodor Hermann, Romul Fardui și Vasile Duma din cler, iar dintre mireni: Parteniu Cosma, Victor Finov, Pantaleon Lucuța, Ioan A. de Preda, I. I. Lapedatu și Dumitru Valcu.

Excelența Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu, îi declară pe toți aleși.

Se continuă desbaterile.

În numele comisiunii financiare raportează Nicolae Borzea în chestia ridicării unui hotel în piața Hermann, centrul Sibiului.

Comisiunea propune înouviințarea ridicării acestei zidiri, și lăsarea în grija consistoriului realizarea planurilor, pe cari sinodul le aprobă.

Excelența Sa, Arhiepiscopul crede, că e mai rentabilă o casă de închiriat. Să nu se facă deci hotel, ci casă, ori să se facă hotel numai în cazul, că se află antreprenor sigur. Mai vorbește deputatul P. Cosma, apoi se primește propunerea comisiunii. I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu anunță vot separat.

Același raportor propune înouviințarea budgetului, pe anul 1913. Se votează, după lămuririle date de asesorul Nic. Ivan.

Urmează comisiunea petiționară, care s'a constituit sub prezidenția protopresbiterului Vasile Domșa, având de raportor pe Nicolae Maorea.

Raportorul propune în numele comisiunii, ca toate petițiunile, opt la număr, intrate la sinod, să fie predate consistoriului spre competență afacere.

Se votează cheltuielile sesiunii actuale sinodale și Excelența Sa constată, că sinodul și-a terminat lucrările.

Mulțumește deci în prima linie Atotputernicului Dumnezeu, că l'a învrednicit la adâncile sale bătrânețe, nu numai să deschidă, ci și să poată închide această sesiune sinodală, mulțumește apoi domnilor deputați pentru zelul manifestat față de afacerile bisericăști, școlare și fundaționale și implorând darul de sus asupra lucrărilor sinodului și asupra membrilor săi, declară sesiunea actuală sinodală de încheiată.

În numele sinodului aduce mulțumiri Excelenței Sale, Arhiepiscopului și Mitropolitului, P. C. Sa, Arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, pentru tactul înțeles și care a condus desbaterile, dorind Excelenței Sale să poată sta încă mulți ani în fruntea bisericii, și încă mulți ani să poată prezida ședințele sinodului arhidiecezan.

Excelența Sa e viu aclamat.

Cu autenticarea procesului verbal al ședinței acesteia se încredințează deputații sinodali cu locuința în Sibiul.

Inchiderea ședinței la orele 12 și un sfert.

NOUTĂȚI.

Jubileul societății „Petrul Maior”. Sâmbătă s'a început serbările jubilee ale societății „Petrul Maior” din Budapesta și astăzi se termină. A participat la ele lume multă românească. Arhieri i bisericii noastre și-au scuzat toți absența. Asemenea și Arhierii bisericii gr.-est. române. La sara de cunoștință ținută Sâmbătă sara, a produs mare însuflețire telegrama dlui N. Iorga, de cuprinsul următor: „O națiune se validează prin cultură, energia și solidaritatea ce o poate desfășura”.

Centenariul nașterii lui G. Barițiu. În Brașov se va serba în Dumineca Rusaliilor, 13/26 Maiu c. centenariul nașterii lui Gheorghe Barițiu, primul gazetar român ardelean și creatorul „Gazetei Transilvaniei”. E perfectată și o întrunire a gazetarilor români dela noi. Serbarea va fi aranjată de ziarul „Gazeta Transilvaniei”. Programul amănunțit va fi publicat în curând.

Corpurile legiuitoare române au fost închise Sâmbătă, prin mesaj de tron.

Nou consilier aulic. Majestatea Sa a acordat dlui Dr. Iosif Siegescu, deputat dietal, profesor de limba și literatura română la universitatea din Budapesta, titlul de consilier aulic.

Dela comitat. Comitetul central electoral al comitatului Sibiu ține ședință Marți, în 30 Aprilie n. la orele 9 și jumătate, în sala mică a casei comitatene, în chestia stabilirii listelor electorale pe anul 1913.

Pentru copiii săraci. Domnul avocat și deputat sinodal Vasile Almășan, din prilejul alegerii sale de asesor consistorial dăruiește fondului pentru ajutorarea copiilor săraci din Sibiu-Cetate suma de 10 coroane.

Jubileul unui regiment. Regimentul de infanterie Nr. 6, care poartă numele Regelui Carol I. al României, și-a serbat Marția trecută jubileul de 150 ani de existență. Serbarea s'a ținut în cazarma Maria Teresia din Budapesta. Regele Carol, cu această ocazie, a dăruit regimentului bustul său de bronz, pe care l'a adus colonelul român Stratișescu și l'a predat ofițerilor regimentului. La festivitate a luat parte și consulul român din Viena, Mavrocordat. Telegrama de felicitare au sosit dela suveranul nostru, dela regele Carol și dela principele moștenitor.

Își schimbă religiunea. Cetim în zăre din Budapesta, că la preotul greco-oriental român Aurel Moșiu din Mișcolț s'au prezentat 166 de oameni ai comunei Iza (în comitatul Bereg), și au declarat că trec ou toții dela religia greco-catolică la cea orientală.

Convocarea consistoriului bisericesc. Consistorial bisericesc, cum se anunță din București, va fi convocat pe ziua de Luni 16/29 Aprilie în sesiune extraordinară.

Tarifa nouă pe căile ferate. Din Budapesta se anunță, că noua tarifă de persoane și bagaje pe căile ferate ungare va intra în vigoare cu ziua de 1 Iulie a. o. Vor fi urcate mai ales prețurile de călătorie pe clasa I. și II., ear pe clasa treia prețurile vor rămânea aproape cele vechi.

Intunecimea de soare. Din cauza cerului norat, în părțile noastre s'a văzut cam puțin din intunecimea parțială de soare, întâmplată Miercuri. — Cu atât mai bine a fost observată în alte părți ale țării noastre, precum și în străinătate. În Paris intunecimea la amiază era aproape completă; pe câteva minute în unele părți ale capitalei a trebuit să se aprindă lămpile. Temperatura a scăzut cu patru grade, ear după intunecime (care a fost inelară) earăși s'a urcat. Numeroși astronomi, unii în balon sau aeroplan, au studiat fenomenul.

Îmbrăcămintea civilă a ofițerilor. Președintele republicii franceze, la propunerea ministrului de război, a dat un ordin în care se reglementează purtarea hainelor civile la ofițeri și subofițeri. Numai ofițerilor înșurați li se permite, fără alte formalități, ca afară de serviciu, în zile de Duminecă și serbatori, să umele în haine civile. Regulamentul pretinde, ca cei ce doresc să fie împărțiți de acest favor, au să înainteze o petiție, arătând motivele pentru care doresc să poarte asemenea îmbrăcăminte, b. o. exerciții de sport, excursiuni ș. a.

Episcopul Lugojului își ia rămas bun. Noul episcop al Gherlei, Vasile Hossu, mai înainte de a părăsi eparhia Lugojului a convocat un consistor plenar, compus din toți protopopii și din mai mulți parohi ai acestei eparhii. Cu acest prilej episcopul a făcut o fundațiune de 100.000 coroane, cu scop de a se înființa un internat în Lugoj pentru educația fetelor din familii de preoți și de mireni din eparhia amintită. Episcopul va pleca să-și ocupe scaunul cel nou întruna din zilele lui Mai și, din considerațiuni sanitare, pe lângă înălțurarea tuturor serbărilor.

Manuscript biblic. O știre a zărilor Times spune, că Muzeul britic a publicat zilele acestea câteva fragmente dintr-un nou manuscript biblic de al Coptilor. Specialiștii declară, că manuscriptul datează din mijlocul veacului al patrulea, și că este copia unui text coptic din al treilea vechi. Codicele este, prin urmare, cea mai veche traducere cunoscută a bibliei.

Mulțumită. Ilustrul Domn Vasile de Stroescu, marele binefacător și mecenat al neamului nostru, a binevoit a dăruia și pentru zădrea școlai noastre confesionale gr.-or. române din Dobârlău, protopresbiteratul Treisoaune, suma de 500 cor. În numele parohienilor mei aduc ilustrului binefacător cele mai vii mulțumiri. Dobârlău 3 Aprilie v. 1912. Iosif Tăulea, paroh.

Cancelăria advocațională a dnului Dr. Emil Babeș în Budapesta din 1 Maiu va fi mutată la Buda: I. Kermenes utca Nr. 4, (lângă podul „Ferencz-József”).

Mulțumită. În numele credincioșilor mei îmi țin de datorință a aduce și pe această cale marelui binefacător al neamului românesc, Ilustrului Domn Vasile Stroescu, cele mai călduroase mulțumiri pentru ajutorul de 500 cor. dat școlai noastre confesionale gr. or. din loc. Cinoul-mare, în 4 Aprilie 1912. George Conta, preot rom. ort.

Nenorocire. Când cu vijeliile din zilele trecute se stricase o parte din turnul bisericii române din Nădlac, în comitatul Csanadului, un meșter tinichigiu, Ioan Caraconi, a primit însărcinarea să repare stricăciunea. În vreme ce meșterul de pe turn era ocupat cu lucrul, deodată a amețit și căzând din înălțime a rămas mort pe loc.

Lux modern. Pe Regentstreet din Londra de câteva zile este admirată o pălărie, al cărei preț face cinci mii de coroane. Această pălărie de dame, deși este atât de scumpă, nu are nici un fel de podobe de aur sau de pietri scumpe. Este o pălărie simplă, de pae, cu un singur decor: câteva pene superbe de ștrub.

Femea aviatore. Se vestește din Paris, că Miss Quimby, din America, a trecut canalul Măneei pe un aeroplan Blériot. Americană s'a înălțat în Dover la 5 ore 25 minute dimineața, și s'a coborât la 6 ore 50 minute pe pământ francez, lângă Cap Gris. Sborul s'a făcut la o înălțime staționară de 200 metri. Miss Quimby este prima aviatore, care a trecut în sbor canalul Măneei.

Teatru.

Astăzi, Luni, opera comică „Der Waffenschmied” iar mâine opera „Martha”.

Pentru fondul ziariștilor.

În favorul „Fondului ziariștilor români din Ungaria” au contribuit, cu ocaziunea conferinței ținute de dl Dr. I. Lupaș, în Sibiu, la 17 Aprilie a. o. următorii domni: Excel. Sa, Ioan Meșianu, Sibiu, 50 cor. Vasile Almășan, 20 cor. Dr. I. Margita, Geoagiu, Dr. Iancu Meșianu, Dr. N. Vecerde, Brașov, Dr. Cioban, Sibiu, Constantin Dimian, Dr. I. Pop, Alba-Iulia, Dr. I. Pap, Brad, Dr. L. Borcia, Sibiu, Dr. Eusebiu R. Roșca, Sibiu, Dr. Fruma, Sibiu, Dr. Păso, Sibiu, câte 10 cor. N. N., 8 cor. 40 fil. Iosif Pușcariu, Brașov, 6 cor. Dr. Ilarion Pușcariu, Sibiu, Dr. V. Saftu, Brașov, Nicolae Bogdan, Brașov, Dr. N. Cristea, Oene-Sibiului, Dna Dr. I. Lupaș, Săliște, Andrei Băseanu, Sibiu, Fam. Ștefan Moga, Sibiu, Dr. Cosma, Săliște, Dr. Valer Moldovan, Turda, Vasile Damian, Brad, câte 5 cor. Vasile Dama, 4 cor. Dr. V. Stan, Sibiu, Dr. Onisifor Ghibu, Sibiu, Jovian Mureșan, Turda, Timotei Popovici, Sibiu, I. Moldovan, Dr. I. Iancu, Sibiu, câte 3 cor. Constanța Balint, N. N., Dr. Boeriu, Lăzar Triteanu, Cristesiu, Dr. Rac, Dr. Proca, Valov, Sibiu, Victor Stanău, Sibiu, Dna Dr. Siroia, Sibiu, Dr. Pavel Roșca, Sibiu, Dr. Buzura, Lăpuș, Dăoara N. N., Comaniciu, Gurariului, Dr. N. Bălan, Sibiu, Hociotă, Sibiu, Dr. Vasile Bologa, Sibiu, Matei Voileanu, Sibiu, Eugen Todoran, Sibiu, Enescu, Sibiu, Bena, Sibiu, Nicolae Macree, Haneioara, Nicolae Borzea, Făgăraș, Nicolae Bratu, Sibiu, câte 2 cor. Romul Perian, Sibiu, Nistor, Sibiu, Victor Tordășian, Sibiu, Rebege, Sibiu, Romul Simu, Sibiu, Dr. Silviu Dragomir, Sibiu, Stoica, Olăt, N. N., N. N., Dragomir, Ioan Tome, 1 cor. N. N., 60 fil. N. N., Traian Achim, câte 50 fil. N. N., Chiroa, I. Săndru, Secare, Sibiu, Roșu, Sibiu, S. fronea, Sibiu, N. Aror, Sibiu, N. N., Sibiu, N. N., Sibiu, Esca, Sibiu, câte 40 fil. N. N., Sibiu, N. N., Sibiu, câte 30 fil. Dăoara Căntan, Sibiu, Avram, Sibiu, câte 20 fil. La alaltă 332 coroane.

Pictorul D. N. Cabadaieff

cu studii academice și în deosebi specializat în pictura bisericească după ce a pictat aici în Ardeal câteva biserici în mod artistic, s'a așezat în comuna Selște, comitatul Sibiiului, unde primește comenzi, relativ la pictura bisericească, adică: **Iconostase, steaguri, epitafuli, icoane singuratiche**, și întreaga biserică. Doritorii au a se adresa la:

D. N. Cabadaieff

(383) 29— strada Valea
Szelistye—Szebenmegye.

Se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană, Sibiiu.**

Ioan cav. de Pușcariu:

Fragmente istorice

despre

boierii din țara Țăgărașului.

La partea I 40 fileri, la partea II 60 fileri, la partea III 80 fileri, la partea IV cor. 520.

La **Librăria arhidiecezană** în Sibiiu, se află de vânzare:

Album

de

brodării și țesături românești.

Compus și editat

de

Minerva Cosma.

Prețul 16 cor.

Monografia

institului seminarial teologic-pedagogic „**Andreian**”

al

arhidiecezei gr.-or. rom. din Transilvania

de

Dr. Eusebiu R. Roșca,
director.

Se poate procura dela **Librăria arhidiecezană** din Sibiiu sau dela autor cu prețul: Broșată 3 cor. 50 fl. Legată 4 cor. Porto poștal 30 fl.

La

Librăria arhidiecezană

se află de vânzare

Octoihul-mare

cu litere cirile.

Prețul cor. 25.—.

Oroloage

de toate soiurile sunt **bune și ieftine** la

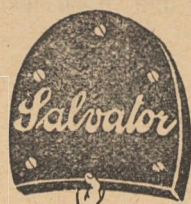
Stefan I. Roth,

orologier în Sibiiu

Strada Măcelarilor Nr. 36.

(98) 6—6

SALVATOR

Călcăie de gomă.

Marca lumii.

Neîntrecute în durabilitate!

(275) 38—52

Se află pretutindenea.

Fabricat din patrie!

Berea de Paști

din berăria lui **RUDOLF HABERMANN, SIBIIU** să nu lipsească de Paști de pe masa nimănui, **câtă vreme mai ajunge depozitul**, se află mai în toate ospătăriile și prăvăliile.

(93) 6—6

VASILE BAN

Strada Oanei 7 ★ SIBIIU ★ Strada Faurului 16

în casa sa proprie

„La cizma roșie”

cel mai mare

Depozit de încălțăminte

pentru bărbați, femei și copii de ambele sexe.

Comandele din provincie se execută prompt și cu prețuri moderate, la caz că nu corespund se primesc îndărăt și se schimbă cu altele.

(221) 24—

Trimitem ghete de probă și la locuință în orice timp.

Schimbare de domiciliu.

Subscribul am onoare a aduce la cunoștința On. public din loc și jur, că din **1 Aprilie st. n. a. e.** mi-am schimbat locuința în

strada Rosmarin Nr. 6

unde primesc tot felul de lucrări și anume: **zugrăvitul de case, spoitul fațadelor**, primesc **altaruri pentru aurit**, precum și **pictare de biserici** după stilul nou cu motive românești, orice fel de reparaturi, pe lângă prețuri **foarte moderate**.

Rugând sprijinul valoros al binevoitorului public român semnez:

Cu toată stima: **Ioan Stanciu**

zugrav de case,

(103) 3—6

Sibiiu, strada Rosmarin Nr. 6

Ingrijiti-vă de viitorul vostru!

Mijlocul cel mai bun, pentru a se scuti pe sine și pe ai săi de lipsă este a se înscrie de membru la

„Asociația Esehiană de ajutoare reciprocă”.

La această asociație poate să se facă membru oricare persoană dela etatea de 21—80 ani. Pe lângă o taxă lunară de 1 cor. și taxa de cenzurile de moarte, deja după un an de membru i-se solveste **moștenitorului un ajutor de 2000 cor.**, iar devenind membrul după cel puțin 3 ani de membru, prin oarecare nenorocire neputincios de muncă, i-se solveste **până când trăiește o rentă lunară de 50 cor.** Dacă un membru trăiește 30 de ani dela înscriere, poate ridica în bani gata **2000 cor.**, însă dispunând membrul că suma de 2000 cor. după moartea lui să o primească moștenitorii, i-se solveste membrului pânăce trăiește o rentă lunară de 50 cor. Peste 1400 coroane taxe pentru cazuri de moarte membrul nu e obligat a solvi. Membrii dela etatea de 60—80 ani cel mult 1600 cor. Acești membri însă n'au drept la rente.

După 3 ani de membru toate plătirile se pot sistă rămânând membrul asigurat pe o sumă mai mică. Se pot semna 1—2 cote (2000—4000 cor.) **Atestat medical nu se recere.**

Pe lângă solviri lunare moderate și taxe de mărișuri, poate fiecare a și asigura fetele, dacă acestea n'au trecut etatea de 21 ani. Se pot semna 1—2 cote (2000—4000 cor.) Dacă o fată după 3 ani de membru rămâne orfană, înceată solvirea taxelor, iar la măriș, fata primește **suma asigurată**, ori dacă nu se mărită, la împlinirea etății de 24 de ani. Fetele mici plătesc taxe foarte mici, așa că se pot înscrie chiar îndată după naștere.

Răposând o fată după 3 ani de membru, solvim erezilor suma asigurată.

Liquidările se fac strict în sensul statutelor.

Societatea oferează fiecărui cea mai mare garanță: cote semuate până la 15.000.000 cor. și 215.000 cor. fond de garanță.

Prospecte și blanchete trimitem gratuit.

Aplicăm secretari în toate orașele și bărbați de încredere în toate comunele.

Asociația Esehiană de ajutorare reciprocă.

Direcțiunea pentru Ungaria:

(474) 8—

Timișoara (Temesvár, Hunyadi-utca 4 szám).

Români! Replantați viile cu altoi dela firmă română!

„Mugurul”,

însoțire economică, Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vármegye.

Altoi de vie

calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină

se află de vânzare la

Insoțirea economică

„Mugurul”,

Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

(455)

Material disponibil în altoi peste

39—

trei (3) milioane.

Școalele noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă.

Altoii sunt desvoltați la perfecțiune!

La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată!

La cerere prețurent și instrucțiuni gratis și franco!

Români! Trimiteți băieții la cursul practic de altoit!